

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023
Economics (Optional) Paper-X

ECOO10: Research Methodology in Economics - I

Day and Date: Saturday, 02/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 ----- is the first step in the research plan.
 A) Data Collection B) Objectives of Study C) Selection of problem D) Selection of Sampling
- 2 The research framework gives ----- to the research.
 A) Base B) Direction C) Support D) All of the above
- 3 A hypothesis based on theory is called ----- hypothesis.
 A) Quantitative B) Research C) Null D) Alternative
- 4 The Process of Research starts with -----
 A) Concept B) Hypothesis C) Classification D) Observation
- 5 For preparing primary research design. The researcher set the temporary Hypothesis its called----- hypothesis.
 A) Scientific B) Working C) Research D) Alternative
- 6 The alternative answers are given in the questionnaire is called-----
 A) Open ended questionnaire B) Close ended questionnaire C) Pictural questionnaire D) Mixed questionnaire
- 7 ----- is the characteristic of Interview Technique.
 A) Personal communication B) Only Two persons C) Non planned Programme D) All of the above
- 8 The best meaning of research.....
 A) adaptation of scientific method for creation and application of knowledge
 B) adaptation of creation and constructive thinking for solution off problem
 C) arriving at generalizations based on observed data
 D) search for universal truth of life
- 9 Which of the following statement was not true about qualitative research
 A) the information is in in depth and reach in content
 B) require a lot of skill in interpretation
 C) is more time and cost consuming than quantitative research D) can be used to test casual hypothesis.
- 10 The title of Research topic should be----- .
 A) Focused on Research Problem B) Brief C) In clear word D) All of the above

- 11 Which of the following is the objective of economic research ?
A) Search the money B) Spark of wealth C) Maximization of selfishness D) Analysis of economic incidence
- 12 Which methods are not used in economic research ?
A) Logical B) Imaginary C) Historical D) Experimental
- 13 Generally research is done on following level.
A) Team B) Institutional C) Individual D) All of the above
- 14 is the starting point of research.
A) Concept B) Classification C) Hypothesis D) Observation
- 15 Conceptualization and generalisation on the basis of facts was known as.....
A) Hypothesis B) Interview C) Observation D) Concept

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Importance of Research Design
- 2 Features of Hypothesis
- 3 Limitations of Interview
- 4 Descriptive Research

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Which are the types of Hypothesis?
- 2 What are types of Interviews?
- 3 Explain the Importance of Research.
- 4 State the concept of Applied Research?

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 What is research design ? Explain steps of Research Design.
- 2 Explain the merits and demerits of Questionary Method.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ----- ही संशोधन आराखड्यातील पहिली पायरी असते.
अ) तथ्य संकलन ब) अभ्यासाची उद्दिष्टे क) समस्येची निवड ड) नमुना निवड
- 2 संशोधन आराखडयामुळे संशोधनाला ----- प्राप्त होतो.
अ) आधार ब) दिशा क) बळकटी ड) वरील सर्व
- 3 सिद्धांताच्या आधारावर मांडलेल्या परिकल्पनेला ----- परिकल्पना म्हणतात.
अ) सांख्यिकीय ब) संशोधन क) शून्य ड) पर्यायी
- 4 संशोधनाची सुरवात ----- ने होते.
अ) संकल्पना ब) परिकल्पना क) वर्गीकरण ड) निरीक्षण

- 5 संशोधनाचा प्राथमिक आराखडा तयार करण्यासाठी संशोधक तात्पुरत्या स्वरूपात जे गृहीतक घेतो त्यास -----
गृहीतक म्हणतात.
अ) वैज्ञानिक ब) कामचलाऊ क) संशोधनात्मक ड) पर्यायी
- 6 ज्या प्रश्नावलीमध्ये पर्यायी उत्तरे दिलेली असतात तिला ----- म्हणतात.
अ) मुक्त प्रश्नावली ब) बंदिस्त प्रश्नावली क) चित्रमय प्रश्नावली ड) मिश्रित प्रश्नावली
- 7 ----- हे मुलाखत तंत्राचे वैशिष्ट्य आहे.
अ) व्यक्तिगत आदान प्रदान ब) केवळ दोनच व्यक्ती क) अनियोजित कार्यक्रम ड) वरील सर्व
- 8 संशोधनाचा उत्तम अर्थ आहे
- अ) ज्ञानाची निर्मिती आणि उपयोग करण्यासाठी वैज्ञानिक पद्धती स्वीकारणे.
ब) समस्यांच्या निराकरणासाठी गंभीर आणि विधायक विचारसरणीचा अवलंब करणे.
क) सादर केलेल्या डेटा च्या आधारे निरीक्षणातून सामान्यीकरणाकडे
ड) जीवनातील सार्वत्रिक सत्यांचा शोध घेणे.
- 9 खालीलपैकी कोणते विधान गुणात्मक संशोधनाच्या बाबतीत चुकीचे आहे.
अ) माहिती सखोल आणि सामग्रीमध्ये समृद्ध आहे.
ब) स्पष्टीकरणात खूप कौशल्य आवश्यक आहे.
क) परिणामात्मक संशोधनापेक्षा जास्त वेळ आणि खर्च लागतो.
ड) कारनात्मक गृहीतक तपासण्यासाठी वापरले जाऊ शकते.
- 10 संशोधन विषयाचे शीर्षक ----- असावे.
अ) संशोधन समस्येवर प्रकाश टाकणारे ब) संक्षिप्त क) स्पष्ट शब्दात ड) वरील सर्व
- 11 पुढीलपैकी कोणते अर्थशास्त्रीय संशोधनाचे उद्दिष्ट आहे ?
अ) पैशाचा शोध घेणे ब) संपत्ती संचय करणे क) स्वार्थाचे कमाली करण करणे ड) आर्थिक घटकांची कारणमिमांसा करणे
- 12 अर्थशास्त्रीय संशोधनात कोणत्या पद्धतींचा वापर केला जात नाही ?
अ) तार्किक ब) काल्पनिक क) ऐतिहासिक ड) प्रायोगिक
- 13 सर्वसाधारणपणे संशोधन हे पुढील पातळ्यांवर केले जाते.
अ) सांघिक ब) संस्थात्मक क) व्यक्तिगत ड) वरील सर्व
- 14हे संशोधनाचा आरंभ बिंदू होय.
अ) संकल्पना ब) वर्गीकरण क) गृहीतक ड) निरीक्षण
- 15 तथ्यांच्या आधारावर केलेले अमूर्तीकरण आणि सामान्यीकरण म्हणजे होय.
अ) गृहीतक ब) मुलाखत क) निरीक्षण ड) संकल्पना

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 संशोधन आराखड्याचे महत्त्व
- 2 गृहीतकाची वैशिष्ट्ये
- 3 मुलाखतीच्या मर्यादा
- 4 वर्णनात्मक संशोधन

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 गृहीतकांचे प्रकार कोणते?

- 2 मुलाखतीचे प्रकार कोणते?
- 3 संशोधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 4 उपयोजित संशोधनाची संकल्पना सांगा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 संशोधनाचा आराखडा म्हणजे काय ? संशोधन आराखडाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
- 2 प्रश्नावली पद्धतीचे गुण आणि दोष सांगा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023

Economics (Optional) Paper-X

ECOO10: Research Methodology in Economics - I

Day and Date: Saturday, 02/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ----- ही संशोधन आराखड्यातील पहिली पायरी असते.

अ) तथ्य संकलन ब) अभ्यासाची उद्दिष्टे क) समस्येची निवड ड) नमुना निवड

Option 3

2 संशोधन आराखडयामुळे संशोधनाला ----- प्राप्त होतो.

अ) आधार ब) दिशा क) बळकटी ड) वरील सर्व

Option 1

3 सिद्धांताच्या आधारावर मांडलेल्या परिकल्पनेला ----- परिकल्पना म्हणतात.

अ) सांख्यिकीय ब) संशोधन क) शून्य ड) पर्यायी

Option 2

4 संशोधनाची सुरवात ----- ने होते.

अ) संकल्पना ब) परिकल्पना क) वर्गीकरण ड) निरीक्षण

Option 2

5 संशोधनाचा प्राथमिक आराखडा तयार करण्यासाठी संशोधक तात्पुरत्या स्वरूपात जे गृहीतक घेतो त्यास ----- गृहीतक म्हणतात.

अ) वैज्ञानिक ब) कामचलाऊ क) संशोधनात्मक ड) पर्यायी

Option 2

6 ज्या प्रश्नावलीमध्ये पर्यायी उत्तरे दिलेली असतात तिला ----- म्हणतात.

अ) मुक्त प्रश्नावली ब) बंदिस्त प्रश्नावली क) चित्रमय प्रश्नावली ड) मिश्रित प्रश्नावली

Option 2

7 ----- हे मुलाखत तंत्राचे वैशिष्ट्य आहे.

अ) व्यक्तिगत आदान प्रदान ब) केवळ दोनच व्यक्ती क) अनियोजित कार्यक्रम ड) वरील सर्व

Option 4

8 संशोधनाचा उत्तम अर्थ आहे

अ) ज्ञानाची निर्मिती आणि उपयोग करण्यासाठी वैज्ञानिक पद्धती स्वीकारणे.

ब) समस्यांच्या निराकरणासाठी गंभीर आणि विधायक विचारसरणीचा अवलंब करणे.

क) सादर केलेल्या डेटा च्या आधारे निरीक्षणातून सामान्यीकरणाकडे

ड) जीवनातील सार्वत्रिक सत्यांचा शोध घेणे.

Option 4

- 9 खालीलपैकी कोणते विधान गुणात्मक संशोधनाच्या बाबतीत चुकीचे आहे.
 अ) माहिती सखोल आणि सामग्रीमध्ये समृद्ध आहे.
 ब) स्पष्टीकरणात खूप कौशल्य आवश्यक आहे.
 क) परिणामात्मक संशोधनापेक्षा जास्त वेळ आणि खर्च लागतो.
 ड) कारनात्मक गृहीतक तपासण्यासाठी वापरले जाऊ शकते.

Option 3

- 10 संशोधन विषयाचे शीर्षक ----- असावे.
 अ) संशोधन समस्येवर प्रकाश टाकणारे ब) संक्षिप्त क) स्पष्ट शब्दात ड) वरील सर्व

Option 4

- 11 पुढीलपैकी कोणते अर्थशास्त्रीय संशोधनाचे उद्दिष्ट आहे ?
 अ) पैशाचा शोध घेणे ब) संपत्ती संचय करणे क) स्वार्थाचे कमाली करण करणे ड) आर्थिक घटकांची कारणमिमांसा करणे

Option 4

- 12 अर्थशास्त्रीय संशोधनात कोणत्या पद्धतींचा वापर केला जात नाही ?
 अ) तार्किक ब) काल्पनिक क) ऐतिहासिक ड) प्रायोगिक

Option 1

- 13 सर्वसाधारणपणे संशोधन हे पुढील पातळ्यांवर केले जाते.
 अ) सांघिक ब) संस्थात्मक क) व्यक्तिगत ड) वरील सर्व

Option 4

- 14हे संशोधनाचा आरंभ बिंदू होय.
 अ) संकल्पना ब) वर्गीकरण क) गृहीतक ड) निरीक्षण

Option 3

- 15 तथ्यांच्या आधारावर केलेले अमूर्तीकरण आणि सामान्यीकरण म्हणजे होय.
 अ) गृहीतक ब) मुलाखत क) निरीक्षण ड) संकल्पना

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 संशोधन आराखड्याचे महत्त्व

Ans:

- 2 गृहीतकाची वैशिष्ट्ये

Ans:

- 3 मुलाखतीच्या मर्यादा

Ans:

- 4 वर्णनात्मक संशोधन

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 गृहीतकांचे प्रकार कोणते?

Ans:

- 2 मुलाखतीचे प्रकार कोणते?

Ans:

3 संशोधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Ans:

4 उपयोजित संशोधनाची संकल्पना सांगा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 संशोधनाचा आराखडा म्हणजे काय ? संशोधन आराखडाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

Ans:

2 प्रश्नावली पद्धतीचे गुण आणि दोष सांगा.

Ans:
